

Ujabb terv a városi bélyegekre.

(Saját tudósítónktól.) Sok részletében érdekes és tanulságos beadvány érkezett ma a város tanácsához Pethő Ferenc királyi adóhivatali főtisztától. Megtetszhetett az állam buzgó hivatalnokának az a szabályrendelet-tervezet, amelyet Balogh Károly tanácsos készített a városi bélyegekről és az új adónem megvalósításának segítségére sietett. Mintaszerű példája ez a beadvány a saját-szerű és magyar hivatalnok-gondolkodásnak, amely a fejlődés legelején kénytelen megfennekenni és míg egyes soraiból nagy örömeinkre csillog elő okos progresszivitás, ebben a szövegeken túl alig jut és végül megszeretné adóztatni a levegőt is, amit szívunk. A fényüzési adók nagy jogosultsága mellett kardoskodik, de az automobílok és a fogatok mellett városi bélyegekké kívánja megróni például az illetőségi bizonyítványokat és az ásványvizet. Az adótételek belső kezelésére is van reformja, amellyel egyszerűsíteni és megtakarítani kíván. Beadványában a többi között ezeket mondja Pethő:

Nem lehet kétséges, hogy az adóztatásnak az a legmodernebb módja, melyben könyvelés vagy naplózás nélkül meg vannak a számadás feltételei és biztosítja az ellenőrzés módjait. Közigazgatási eljárásunk száz meg száz féle módon való igénybevétele teszi megokoltá, hogy a város hatóságai és közegai által magánfelek érdekében teljesített hatósági ténykedésekért különféle díjak és némely adók beszedésére különböző osztályú bélyegjegyek és bélyegzett űrlapok behozatalára kormányengedélyt eszközöljünk ki s ennek révén új jövedelmi forrást teremtsünk.

A városi bélyegjegyek az állami bélyegjegyektől eltérő alakban és színben készülnek, azokon a város címere és az érték feltüntetésén kívül: Szeged szab. kir. város bélyegjövédéke, vagy valamely adónem felírása van.

Amellett, hogy a következő hatósági ténykedésekért bélyegilletéket szedhetünk, mint pl. illetőségi bizonyítvány kiállításáért,

utlevél elnyeréséhez szükséges igazolvány, nászülési bizonyítvány, erkölcsi, személyazonossági, orvosi bizonyítvány, főkönyvi kivonatok, másolatok kiállításáért stb., meg kell világítanom azokat az adóalapokat, amelyek révén a helyhatóság jövedelmét lényegesen emelhetjük.

A fényüzési adók jogosultságát már sokan szóvá tették, gyakorlati alkalmazásuk talán azért késik, mert némelyek szerint a magánviszonyokba való, zaklató beavatkozást tesz szükségessé, másik részről az az aggályosság merül föl, hogy azoknak hozadéka nem áll arányban a kezeléssel járó költségekkel. Pedig ha a modern szociálpolitika feladatainak teljesítését komoly kötelességnek tartjuk, adózási rendszerünknek könnyítését, közvetlenségét a mai kor igényeinek megfelelően megvalósítani akarjuk, a bélyegjegyekben való helyhatósági adózást kell megteremtünk.

A törvényhatóságnak szegényügyre, árvaházra, elhagyatott gyermekek segélyezésére mindinkább növekvő szükséglete jelöli meg azt az adónemet, melyet az ideális adóvitatás elve tud csak felmutatni.

A fényüzés fogalma alatt valósítsuk meg a szegényadót: Szegényadót fizetnek azok, akik nem üzleti és gazdasági célokra használt kocsit és lovat tartanak. Ezek a tulajdonosok kötelesek a törvényeink szerint alkalmazott lóleveleket évenként a törvényhatóság szabályrendeletével megállapított díjtételek szerint városi bélyegjeggyel ellátni s azt a rendőrhatalóságnál felülbélyegzés végett felmutatni. Természetesen a lólevél a bélyegjegy befogadására toldalékkal látható el s az ellenőrzés gyakorlására több évre szóló nyilvántartás vezethető.

Mint hogy az utolsó időben fényüzési célokra automobílok egyre nagyobb mértékben használatnak, ezekre is kiterjesztendő a szegényadó.

Táncvigalmak, hangversenyek, zene- és dalestélyek, mozgóképek előadások, népiünnepélyek, műlovardai előadások, erőmutatványok, nyilvános helyeken tartott előadások, a ma már üzleti céllal rendezett futball versenyek és más látványosságok belépő jegyei

szegényadó alá esnek. A szabályrendeletileg megállapított díjtételnek megfelelő városi bélyegilleték, illetve szegényadó olyformán rovatik le, hogy a helyhatósági engedélyért benyújtott kérvényhez megfelelő bélyeggel ellátott belépőjegyek felülbélyegzés végett bemutattnak vagy az eladni remélt jegyekhez mérten a kérvényhez átalány értéknek megfelelő bélyeg csatoltatik, vagy készpénzben lefizettetik, ugyancsak az állandó jellegű előadások jegyei után átalány összeg fizethető.

A színházak jegyei a színészegyesület nyugdíjalapja javára itt-ott már megvannak terhelve, így ez a körülmény csak indokul szolgálhat arra, hogy a fentebb elsorolt jegyeket megadóztassuk.

Szegényadó alá esnek a vendéglők, kávéházak kártya- és tekeasztalainak használati díja, valamint a vendéglők és kávéházakban adni szokott számlák, még abban az esetben is, ha azok csupán számokat és azok összegezését tartalmazzák. Az adólerovás városi bélyegjegyekben történik akként, hogy minden vendéglő és kávéháztulajdonos a városból vásárolt bélyegzett számlalappal köteles közegait ellátni, akik a kártya vagy tekeasztal igénybevételeért járó összeg felbecsülését „Szeged szab. kir. város szegényadójá” felírást viselő 10 fillér értékű bélyegzett számlalapon eszközlik s a számlalap értékét a számlatevésnél felszámítják és beszedik.

Szállodában az utazók, általában meg szálló vendégek számára személyes igazolásuk végett a törvényhatóság által 20 filléres bélyegzett „Szeged szab. kir. város szegényadójá” felírást viselő űrlapok adatnak ki. Ezeknek egyenkinti értékét a szálloda tulajdonosa, vagy ennek közegé a bejelentési űrlap kitöltése alkalmával vagy a számlatevésnél számítja fel és szedi be.

A bizományos kezelők természetesen az eladott számlalapok és bejelentési űrlapok értéke után megfelelő eladási jutalékban részesülnek.

Szegényadó alá esnek a törvényhatóság területére behozott és helyben elfogyasztott hazai és külföldi természetes és mesterséges üton készített ásványvizet. Az adólerovás városi bélyegjegyekben történik akként, hogy a címke lappal ellátott üvegeknél a forgalombahozók tartoznak a megfelelő városi bélyegjegyet a címkelapra felragasztani s ruggyanta bélyegzővel felülbélyegyezni. A címfelírás nélkül behozott ásványvizet után az adólerovás a fuvarlevélen történik, melyre a palackok számához mért bélyegjegy felragasztatik és felülbélyegzés végett a városi hatóságnál bemutattnak.

A mesterséges ásványvizet után az adólerovás akként történik, hogy az ipariüzletekből vendéglők, kávéházak vagy kereskedők részére kiszállított üvegek számához mérten az árujegyzéket városi bélyegjegyekkel látják el.

Szegényadó alá esnek a törvényhatóság területén elfogyasztott, nem állami dohány, ill. jövedék után kiadott szivarkahüvelyek, illetve papirok. Az adólerovás akként történik, hogy a forgalomba hozók tartoznak minden 100 darabot tartalmazó dobozra vagy kötegre 10 filléres bélyegjegyet úgy felragasztani, hogy az a felnyitás alkalmával ketté szakíttassék, vagy ruggyanta bélyegzővel felülbélyegzettessék.

Természetesen a jövedéki esonkítások természetét és büntetését a szabályrendelet állapítja meg.

(d)

deli ház, ami maga egy kész kortörténet. Az Oroszlán-utcában, a sohanapján megépülő zenepalota telkén volt egy csodaszép bidermájér-udvar; ismerte minden művészember s nem tudott elmenni a kapuja előtt anélkül, hogy be ne nézett volna. A régi Budán, Tabánban lehet még ilyen udvarokat látni. Nyilasy, Heller leföstyötte, Taussig barátom rézbe karcolta, magam lefotografáltam nem egyszer, — mindegy, a fehér faszclopos kis veranda eltűnt a föld színéről, soha azon a helyen nem fogja többi úgy érezni az elmúlt idők illatát, mint ahogyan mi érezzük, mikor a tar mezőre fájoan üres lélekkel pillantunk...

Lassan-lassan ki fognak pusztulni ezek a bájos emlékek. A sors eldobál bennünket innen s mire visszajövünk, nem lesz már semmi a szépséges Dugonics-utcából, mint ahogy már is eltűnt belőle az a drága kis sarokház, a boldog emlékü királyi oktató szülőhajléka. Sárgatéglás, hencegő iskola van a helyén s ormótlán, hivalkodó betűkkel hirdeti, hogy mit kellett neki kipusztítania, megemnie, lerombolnia, hogy annak a helyére állhasson. Eh, nem a mi érzésünk szerint való itt semmi! ... Nem lehetett volna a büszke új épület falába beleilleszteni a régi kis vörösmárvány táblácskát, amit selymessé simogatott az idő? ...

Nem becsülik itt az emléket semmire. Ki gondol arra, mikor végigmegy a teljesen jelentéktelen Földvári-utcán, hogy itt volt hajdan ama nevezetes Nagy Péter-utca, ahol Steinhardt Náci bátyánk kísértet képében ijesztgette a járókelőket és gramofon-tölcsérhez hasonlatos instrumentummal a padlás-ablakból mindenkinek fejére olvasta a bűnét? Kinek jut eszébe a régi kies liget, ami a mai bántóan üres Dugonics-tér mélyén terült el valamikor? Anyáink ide jártak a hatvanas évek tunikás divatjában, ó, be szépek voltak bájos szögletességükkel és libbenő esetlenségükben! Etlüntek az emberek, el a régi házak és a régi emlékek szomorúfüzes ligetei. Az új város megette az anyját. És elfelejtette annak kedvességét pótolni.

Vendéglőben

KÁVÉHÁZBAN

Fűszerkereskedésben

Csemegeüzletben

MINDENÜTT KÉRJEN HATÁROZOTTAN

SZT. ISTVÁN

duplamalátasört.

Csak ez az eredeti, a valódi!!!

ÓVAKODJÉK

az UTÁNZATOKTÓL!!!